

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Illustrerad nyaste Söndagsmagasin.

(N:o 14.)

C. Parsons Lith. Inr. i Göteborg.

N:o 32.) Utkommer hvarje Söndag kl. 7 f. m. Göteborg d. II Augusti. 1850. Pris för år: 4 1/2, för halft år 2 1/2 Rdr. bko (IV årgången)

Casimir Delavigne.

Casimir Delavigne.

I de första dagar af restaurationen, hvilken för det besegrade Frankrike medförde mycken förödmjukelse och som i ett poetiskt stämmt, för fädernesland och frihet glödande bröst, måste väcka en djup bedröfvelse, änskönt det för det segerrika Tyskland var dagar af fröjd och glädje, lofvade en, den tiden knapt tjugutvå år gammal skald att egna sin lyra åt det fädernesland, som så många andra offentligen förnekade, och att för dess fötter nedlägga all sin fröjd och smärta. Detta var Casimir Delavigne. Han har troget hållit sin ed, och det samma ädla uppsåt, den samma innerliga fosterlandskärlek, som andades i hans första och skönaste hymn, Waterloos sorgqvåde, voro källan till hans sednare "Messeniennen" och "Parisienne". Om också hans efterföljare hafva diktat mera glänsande verser och sjungit i mera poetisk tonart, så kan dock ingen af dem berömma sig af att hafva bringat fransmännens hjertan att klappa högre, ingen af dem kan smycka sig med ett renare beröm, än Casimir Delavigne, som natten mellan 11 och 12 December 1844 dog i Lyon och som af hela Frankrike med sorg ledsägades till grafven, icke blott därför, att han innehade en skön talang, utan ännu mera därför, att han var i besittning af en ädel karaktär.

Jean François Casimir Delavigne föddes i Havre i April 1793 och hade till fader en ansedd minuthandlare, som genom postelinshandel förvärfvat sig en ganska vacker förmögenhet. Vår skalls barndom erbjuder, liksom Boileaus, intet anmärkningsvärdt; lika litet som denne var han något ovanligt barn, och likasom Despréaux' fader på förhand försäkrade, att hans son aldrig skulle komma att säga något ondt om någon, så yttrade en gång Delavignes fader till Ludvig den Elftes blifvande diktare: "Du, min stackars Casimir, kommer att fortsätta min postelinshandel". — "Hvad skall det blifva af alla dessa genier af tolf års ålder?" frågade Johnson; och d' Alembert lyckönskade Boileau, att han varit en motsats till dessa underbarn, hvilka ofta knapt blifva vanliga människor: — för tidigt födda andar, hvilka naturen öfvergifver, som om den icke kände sig ega kraft att fullända dem.

Då emellertid den unga Delavigne såg sig fördunklad af sine bröder, använde han all sin kraft, för att vinna företrädet framför dem. Sedan han i *Lycée Napoleon* utmärkt sig som elev, gjorde han år 1811 sin rhetoriska kurs. Samma år föddes konungen af

Rom. Folkets entusiasm uppvärmdes Delavignes poetiska åder och han diktade en Dithyramb, hvarmed kejsaren visade sig tillfreds. Flera andre poetiska försök förkunnade den unga Delavignes skapande snille sedan han besökt kollegiet, och i sitt adertonde år hade han redan försökt sig i epopén och den klassiska tragedien. Emellertid utmärka dessa föreställningar sig icke genom annat än versernes renhet, hvilket var tomhugen vanligt i den då blomstrande Delilles skola.

Under tiden hade Delavignes fader blifvit träffad af olycksfall, och vid utträddandet ur kollegiet såg den unga diktaren sig nödsakad anlägga en förvaltningsplats. Året 1815 kom; Frankrike besegrades; diktarens hjerta svälde af bitter harm, och de tre första Messeniennerna gjorde snart namnet Delavigne dyrbart för alla Fransmän. Vid samma tid skref han *Vèpres Siciliennes*, Sicilianska vespren, i hvilken den ädla vreden, det patriotiska missnöjet, som hälvade i poetens lyriska sånger, ännu tycktes återklinga. I hela två år sökte han vid *Théâtre français* om att få föreläsa sin tragedi för pröfnings-kommissionen, för att få den antagen; slutligen beviljades föreläsningen och stycket antogs, men endast med det förbehåll, att författaren aldrig skulle begära, att det skulle spelas; en skådespelerska förkastade det till och med obetingadt och förklarade, "att det vore opassande, att sätta ordet vesper på en affisch; hon skulle för sin del aldrig tåla en sådan skandal". Delavigne återvände förtretad hem och i tre månader skref han sin *Comédiens*, hvars giftiga epigram en gång skulle hämnas honom på ledamöterna af denna kommission. Någon tid efteråt, år 1819, framstod Odeon ur sin aska, och Picard, den nya direktören för denna theater, bad den tillbakavisade författaren om hans Sicilianska vesper. Resultatet var gränslöst och den med stor entusiasm framropade diktaren blef nästan med våld framförd på scenen, på hvilken han med obeskrifligt bifall hälsades. Man gaf stycket 300 gånger å rad och de 100 första föreställningarna inbragte theaterkassan 400,000 francs. Följande året uppfördes *Comédiens* på samma theater, och följderna af denna nya pjäs hämnade dess författare fullkomligt för den orättvisa förödmjukelsen af *Comédie française*. Redan var Paris fulländt och i December 1821 uppfördes denna tragedi på Odeon. Diktaren hade, för att skriva sin nya pjäs, rådfrågat alla de böcker, hvilka behandla Orienten, och man igenkänner deri samma skriftställare, som sednare, för att upptages i akademien, skref afhandlingen "Om samvetets inflytande på litteraturen" och som ända till sitt lifs slut har

visat sig trogen principen: litterär redlighet. Denna tragedi, hvilken redan lofvade så talrika följder och så glänsande rättfärdigades tycktes böra öppna portarna för författaren till akademien. Han sökte tvänne gånger om plats deri; första gången föredrogs biskopen af Hermopolis och andra gången ärkebiskopen af Paris framför honom; hans vänner intalade honom, att ännu en gång ansöka, men han afslog det och svarade skrattande, att han fruktade det man då skulle upptaga påfven som medsökande.

Vid samma tid afsattes Delavigne af Villèles ministerium från sin beställning som bibliotekar i statskansliet. Pressen antog sig ifrigt poeten och hertigen af Orleans skref till honom ett bref, hvars slutord äro lika hedrande för hertigen som för poeten: "åskan har krossat ert hus, jag erbjuder er en boning i mitt". Han erbjöd Delavigne en bibliotekarbeställning i Palais Royal; Delavigne antog den honom så vänligt erbjudne beställningen och fattade sedan dess en uppriktig tillgifvenhet för sin beskyddare. Sednare föreslog det kongliga huset honom, vid Carl X:s kröning, en pension af 1200 livres, men han afslog den med rättvis stolthet.

År 1823 uppfördes *Théâtre français*, till hvilken Delavigne numera icke hyste något groll, med stor framgång komedien *Lécole des vieillards*; Talma hade för första gången gått in på att öfvertaga en rol i ett lustspel, och utförde Danvilles rol tillsammans med mademoiselle Mars som gaf Hortenses. Triumfen var så glänsande, att akademien ändtligen såg sig tvungen att öppna dess portar för poeten, och han erhöll 1825 af trettio röster de tjugenie. Hans tal vid upptagnings-akten i Juli månad samma år innehöll ett slags litterär trosbekänelse. Författaren, som redan var intagen för de nya storheter, hvilka bröto sin bana, och som redan var betänkt på att sammansmälta de begge poetiska skolorna till en, uttalade sig för "djerfheten, pröfvad af förståndet"; märkvärdiga ord, som gafvo kritiken ett fingertecken, huru den har att bedöma Delavignes oder och theaterstycken.

Tragedien "Ludvig XI" var påbörjad; de mödosamma forskningar, som poeten anställde, för att skriva detta nya stycke, angrepo hans helsa; han inskeppade sig till Italien, och efter sin återkomst 1827 utgaf han sine sju nya Messeniennen, hvilka dock icke funno den sympati, som de första. Följande året uppfördes hans *Princesse Aurelie* på *Théâtre français* med likaledes blott måttligt resultat. Pressen viste sig i allmänhet fiendligt sinnad mot detta nya lustspel, änskönt det liksom *Popularité* är ett af hans bästa verk. Slutligen lemnade han

den hittills följde rent klassiska väg och tycktes vilja följa den litterära tidsrörelsen, i det han skref sine blandade stycken, hvilka egentligen hvarken äro lust- eller sorgspel. *Marino Faliero*, uppförd i theatern Porte St: Martin år 1829; *Louis XI*, i *Theatre français*; *Les enfans d'Edouard*, på samma theater det följande året; sedan *Don Juan d'Autriche* år 1835; *Une famille sous Luther*, samma år; *La Popularité* år 1838 och *La fille du Cid* betecknade de särskilda steg, som Delavigne gjorde på denna nya dramatiska väg, och nästan alltid kröntes poetens försök med framgång; men alla tillsammans upphinna icke det entusiastiska bifall, hvilket parisiennen, Julirevolutionens stridssång, förvärfde honom.

Ånskönt sedan längre tid sjuk och nästan öfvergifven af läkarne fortsatte Delavigne utan uppehåll sine nya litterära företag. Arbetet hade blifvit hans andra lif och ännu på dödsbädden skapade han ett nytt verk, af hvilket tyvärr intet blifvit öfrigt, emedan han plägade först göra sina stycken helt och hållet färdiga i sin själ, innan han nedskref en enda vers. Huru energisk och oryggelig hans själskraft var, till och med under de svåraste kroppsliga lidanden, bevisar den omständigheten, att han utkastade planen till och utarbetade sin *Don Juan d'Autriche*, detta lifliga, glada lustspel, under den häftigaste nervfeber och under det hans familj-darrade för hans lif.

I förhoppning, att under en sydligare himmel finna lindring för sina ihållande lidanden ville Delavigne i December 1843 begifva sig till Montpellier; men i Lyon upphann honom döden, och blott hans jordiska lemningar återfördes till Paris, för att mottaga den sista ära. Hans likbegängelse försiggick den 21 samma månad, och alla samhällets stånd hade vid denna sorgfest sina ombud, hvilkas antal man uppskattade till öfver 6000. *Academie française*, Kommissionen för dramatiska diktare och *Comedie française* deltog samfäldt i begrafningen, och konungen äfvensom hertigen af Nemours hade sändt sina vagnar.

Moskau.

(Colburns New Monthly Magazine.)

Under mitt vistande i Moskau hade jag den stora äran att vara gäst i det gamla Kreml. Den tiden bodde kejsaren der dock icke en familje, utan var endast beledsagad af generalerna Benkendorff och Aderberg.

I början åt jag vanligtvis vid general Benkendorffs taffel, vid hvilken de tjenstgörande adjutanterne likaledes spisade. Men general Aderberg, som stod i spetsen för kavalleriet, hade den olyckan att genom ett fall krossa nyckelbenet. Då generalen af denna anledning en längre tid måste hålla sig inne, erbjöd jag honom mitt sällskap, för att så godt sig göra lät hjälpa honom att fördrifva de långa sorgliga timmarne. Generalen mottog mitt tillbud med tacksamhet och jag åtsedan dagligen hos honom i hans egna rum.

Kejsarens taffel utmärkte sig hvarken genom finheten eller mängden af rätter. Hans Majestät låter sig icke blott nöja med den mest enkla mat, utan han spisar äfven ovanligt litet. Då han är på resor, äter han mången gång på en hel dag icke mer än vingen af en höna samt ett stycke bröd. Utom omnämnde tafflar serverades äfven en stor mängd dejeunerer. Hvarje morgon kom regelmässigt en betjent, för att fråga om jag åt frukost ensam eller om jag väntade sällskap, och bordet blef derefter dukadt i öfverensstämmelse med mitt svar.

Kakelugnarne, genom hvilka rummen uppvärmas, utbreda dagen igenom den behagligaste temperatur. Det är så omöjligt att erfara någon känsla af köld, att man icke en gång behöfver öfverdyna på sängen. Men fastän jag måste tillstå, att jag aldrig led något af kölden, förekom det mig dock litet besynnerligt att i November månad gå till sängs utan någon annan betäckning än ett tunnt läcke. För att undgå denna obehagliga känsla, brukade jag om aftnarne äfven breda min kappa öfver mig.

Då Philaretos (så hette betjenten som passade upp mig) såg detta, frågade han mig en morgon om jag hade frusit.

"Nej," svarade jag "men jag är nu en gång så van vid att ligga i varma sängkläder, att jag nu öfver sängen utbredt min kappa, på det att hon må ersätta mig dynan."

"Jag vill försöka att skaffa Er en, om Ni önskar det," svarade Philaretos.

Han hänvände sig till palatsets hushofmästare, som genomsökte kejsarslottets förrådsskåp, men kom mycket bedröfvad tillbaka, för att säga mig, att man icke hade varit förberedd på detta tillfälle, och att då eljest aldrig någon hade haft minsta känning af köld i palatset, sådana saker, som en öfverdyna, icke heller funnos innanför dess murar. Han erbjöd sig emellertid att köpa mig en, men jag förböd honom att i detta afseende göra sig något besvär.

De af kejsar Nicolaus bebodda rummen i

Kreml, äro icke desamma, som beboddes af Alexander. Den af döde kejsarens rum hålles af brodern i stor ära; de äro ännu i alldeles samma skick som i kejsar Alexanders tid. Den nuvarande czaren bebod den delen af Kreml, som man kallar erkebiskopens palats, och som invigdes, då denne prelat uppehöll sig derstädes; därför bibehåller den ännu sin heliga karaktär.

Då Nicolaus en gång hade hört en trupp kringvandrande sångare, alla zigenare, mycket berömmas, fick han stor lust att sjelf höra dem. Han lät därför kalla dem till palatset; deras sång behagade honom mycket och han begäfvade dem rikeligen. Nästa morgon kom guvernören till kejsaren i hans kabinet.

"Nå prins Galizin!" sade kejsaren, "hvad bringar Ni för nyheter?"

"Mycket dåliga Sire! En skandal har uppväckt hela presterskapets missnöje."

"Hvad har då händt?"

"Ett vanhelgande. De excommunicerade zigenarne hafva beträdd ett heligt ställe och erkebiskopen är rasande."

"Hvem har understått sig att vanhelga kyrkan?"

"Det är icke kyrkan, som är vanhelgad, utan erkebiskopens palats, som är icke mindre heligt. Ers Majestät är sjelf den skyldige!"

"Sant! sant! men jag hade glömt, att jag befän mig på ett invigt ställe. Är erkebiskopen mycket oppbragt?"

"Ja och jag fruktar att han icke blir så lätt att ställa tillfreds."

"Hvarmed han jag väl godtgöra mitt fel?"

"Han har anhållit om förskönandet af en kyrka och uppbyggandet af ett nytt kapell" . . .

"Låt strax utkasta planerna härtill! kyrkan skall förskönas, kapellet byggas — med ett ord: allt möjligt göras, för att försona erkebiskopen och lugna honom med afseende på zigenarne. Men de sjunga icke destomindre ganska bra, och jag vill ännu en gång höra dem, men icke i det genom dem vanhelgade palatset."

Zigenarnes vilda sänger tillfredsställa på intet vis Moskaus innevänares musikaliska smak. Staden har tvänne theatrar, af hvilka den ena är den största i Europa, San Carlo i Neapel icke en gång undantagen. De stycken, som uppföras på denna theater, äro till största delen ryska öfversättningar af franska skådespel. Jag bevistade uppförandet af "Robert." Kostymerna och dekorationerna voro dyrbara, men sången var deremot afskyvärd. Jag lät mig den anmärkning införa för guvernören, att uppförandet af operor i en så glänsande stil nödvändigt måste hafva kostat ofantliga summor.

(Forts.)

Drottning Victoria och hennes ministrar år 1844.

Vid Toulon.

Napoleons Hattar.

Hvem som kommer till St. Malo må ej förgäta att underrätta sig, om den märkvärdiga samligen af Napoleons hattar ännu befinner sig der. De bilda i sanning ett pittoreskt drag ur den stora mannens lif och hr.

Vid Austerlitz.

ovanlige mannens lefnad och var på sitt särskilda sätt uppsteld. Dertill skänkte mig egaren öfver hattarne följande historia, hvilken jag anser som en pligt att så mycket som möjligt meddela med hans egna ord.

"Från år 1793", så begynte hr. Bourdaloue, "hade jag äran att vara H:s Maj. Kej-

Vid Moskau.

min general. Men å andra sidan var det slut med republiken och de republikanska moderna. Direktorium hade börjat sin period af dårskap och missushållning och skickade Bonaparte till Italien mot fienden. I afseende på de hattar, som jag nu förfärdigade åt honom, aflägsnade jag mig och från det oäd-

Vid Pyramiderna.

Bourdaloue, som skaffat dem tillsammans var för den, som nedskrifver dessa rader, en naiv förklarare. Han tillät mig att göra en teckning af de samtliga åtta hattarne, som han alla i ett särskildt rum hade förvarade på ett med glas övertäckt bord. Hvar och en af dem gaf en särskildt upplysning om den

Vid Wagram.

sar Napoleons hattmakare. Han var då Eskadronschef. Åtta dagar innan han afgick till Toulon, för att kommendera artilleriet bland de der opererande belägringstrupperna, beställde han hos mig en uniformshatt. Beklädnaden efter ordres var ej då så sträng. Det föll mig derföre in att något förändra formen af de hattar, som den republikanska armeens officerare buro och göra Bonapartes hatt mindre bred och något högre. Den nya formen behagade honom; han tog hatten på kredit och afgick till Toulon. Tvänne månader härefter såg jag min kund åter, då han öfverhopad med ära återvände som Brigadegeneral. Hatten var ganska illa åtgången, det högra hörnet sönderrifven genom en karteschkula. Jag måste göra honom en ny. Men som den gamla formen behagade generalen, behöll jag hatten hos mig som modell och här är han. Jag har lagt honom på en liten plan i relief af Toulon.

Toulon och icke långt derefter Vendemiairekatastrofen hade rigtat allas blickar på

Vid Waterloo.

la modet af 1793. Före slagen vid Montenotte, Lodi, Arcole var hatten redan mycket bättre, och då generalen en chef, Italiens besegrare och Europas fredsstiftare, inskepade sig, för att eröfra Egypten, bar han en mycket karakteristisk hatt. Den fram till smalare hållne och djerft uppstigande delen

Under Consulatet.

På St. Helena.

dolde fullkomligt hufvudets form, under det att bakstycket ännu höjde sig något derutöver. Detta var den andra hatten. Ni ser den här. Omgifningen framställer Pyramiderna vid Dschizeh.

”När hjälten efter fem månaders frånvaro återvände från Egypten behöfde han åter min hjälp. För att upplösa direktorium och göra sig sjelf till förste konsul behöfde generalen en anständig hufvudbetäckning. Med förvåning märkte jag då, huru utomordentligt min ärorika kunds hufvud hade tilltagit i omfång. Förståndsorganerna hade i betydlig grad utbildat sig. Jag måste göra förste konsuls hatt ett halft tum vidare än kommandantens af Toulon. Ni kan sjelf jemföra; här är konsulatshatten.

”Den nästföljande hatten är från början af kejsartiden. Napoleon bar den vid Austerlitz. Den är genomborrad af två kulor. Ni ser att han hvilar på lager.

”Se härnäst en hatt från Eilau, Essling, Wagram och Moskau. Jag vågar påstå att dess form är fulländad. Se blott, huru fast han setat på, huru framdelen kraftigt afrundat sig och med hvilket trots bakstycket höjer sig. Hvilken enkel, skön och kraftig böjning! En verklig symbol af magten och allmagten. Blott Napoleons hufvud kunde bära någonting dylikt. Härefter ändrar sig ej mer hattens form, men väl kejsarens lycka. Här är han i Moskau. Den heliga staden förtäres af lägorna och hatten, den man bortkastade, för att söka en hufvudbonad, som bättre skyddade mot rysk köld, upphittades af min systerson, löjtnant vid unga gardet. Han har skänkt mig den. Moskau är första steget på stegen, som förde kejsaren ner från hans svindlande höjd.

”Denna hatt har jag medtagit från Elyseo-Bourbon efter återkomsten från Waterloo. Han är illa åtgången och sammanklämd! En rörande likhet! och dock älskar jag den mer än hatten vid Wagram; ja, till och med mer, än den vid Austerlitz: jag ställer den derför i ett särskildt hörn. Den kejsarliga örnen är störtad genom blixten. En fallande stjärna ilar fram genom de dunkla molnen.

”Ändtligen ser ni här hatten från St. Helena. Marchand fann den en månad före den 5 Maj. Den låg tillfälligt kastad på en klippa. Jag har troget låtit afbilda nejden. På afstånd det stormande hafvet, som innespärade honom likt en fånge på klippan. Den svarta fanan svajar i vreda vindar från klippan på St. Helena, för att förkunna att århundradets störste man ej är mer”.

Här teg hr. Bourdaloue och torkade sina tårfyllda ögon. Äfven uti mina stodo tårar.

Från Gatan.

Roman af förf. till ”Saaledes forholder det sig”.

Öfversättning från Danskan.

(Forts. fr. N:o 31.)

Ändtligen togo vi afsked. Fullmäktigen åkte i sin gigg; kopisten red på sin väldige gångare. Men jag, som ödmjukt gick till fots, lät de andra fara mig förbi, saktande min gång, för att öfverlägga om jag skulle gå till mötesplatsen eller flykta till staden. Klockan slog tolf, då jag tog ett beslut och gick upp emot huset, men med långsamma steg, och mycket litet lik en älskare, som går till ett hemligt möte. Då jag kom till stället, hvarst pigan plögade vänta, för att släppa mig in, fann jag den lilla porten öppen och Cicilia i en intim konversation med någon. Hon störtade fram emot mig och syntes förskräckt öfver att se mig. ”Min Gud”, sade hon, ”Ni gick ju in för en liten stund sedan.” ”Prat”, sade jag, ”det har väl varit din fästman, som kom förut. Men låt icke störa eder, jag känner vägen;” — och dermed gick jag nedåt hvalfgången och bort emot Emmas rum. Men plötsligt hörde jag röster, som på engång höjdes emot hvarandra; jag igenkände fadrens, hvilken sade: ”Vet ni, att min dotter är af en familj, som icke tål minsta fläck på sin ära? — Ni skall gifta eder med henne, och det strax.” — ”Men jag önskar ju ingenting heldre,” skrek en annan röst; ”jag älskar eder dotter till raseri”. — Emma gaf till ett anskri. ”Hvad är detta?” ropade kammarrådet rasande; ”hvem satan är ni? — Är ni icke kapten Jespersen?” — ”Nej, jag är kopist Fischer”. — ”Kopist — Emma — satan” — vrålade kammarrådet.

Jag störtade igenom trädgården och ut åt vägen, svängde mig upp på kopistens häst, som stod bunden vid gärdet, jagade in till staden, och gick strax ombord. Före soluppgången seglade vi, och jag var borta i två år, utan att höra ett ord från andra än min förvaltare, som icke hade något att berätta mig om Emma Vikker. Då jag kom hem erfor jag, att hon var gift med fullmäktigen och att kopisten hade blifvit insatt på tuktkuset för det han gjort falska bankosédlar. Det var dock alltid något jag fick veta; dock funnos saker, som voro för mig viktigare, och jag gjorde henne ett besök. Men hon ville icke se mig; hon undskyllade sig med att vara sjuk och att hennes man var borta. Pigan, som bringade mig Lernes svar, var ingen annan än värgen för likheten, men påstod — han kände

gamla förtrogna Cicilia, och huru jag pratade med henne, fick jag veta, att Emma ett år före sitt bröllop hade rest till någon badort, och att emellanåt en hustru med ett litet barn på armen besökte frun. Jag skref henne därför till, men fick mitt bref sönderrivet tillbaka. Nå, något mera var för mig icke att göra; det syntes på all ting, att fullmäktigen stod sig godt. Jag betalade Cicilia för dessa underrättelser och öfvergaf Köpenhamn. Nu har jag icke varit här sedan, och jag hade sanningen att säga nästan alldeles bortglömt denna händelse, då jag just i afton träffade henne här. Men menar ni hon lät sig märka att nogare hafva känt mig än till god dag och farväl? — Nej, som jag sagt er, hon är en mycket intrigant dame.

Sålunda slutade kaptenen sin berättelse, den han till sin stora förnöjelse fått ostörd afgifva. Felix hade nemligen varit för mycket sysselsatt med åtskillige mer eller mindre lyckade försök, att, med ett stycke krita, på världens bord tekna föremålet för alla sina tankar, och Wilhelm var alltför mycket human, att, genom något otidigt afbrytande, vilja störa kaptenens glädje, isynnerhet nu, då han befann sig väl i den makliga ländstolen och vid de goda varorna. Han hade dock sörjt för att glasen alltid voro fyllda, hvilket möjligtvis kunde vara orsaken, att kaptenens berättelse led af en viss oklarhet; men afgjordt var skulden dertill den, att bålen var tömd, då berättelsen var slut.

Wilhelm yttrade nu sitt bifall genom några zirliga ord, såsom: det var dock som poccker — ni har då varit en allrahelvetes pojke o: s. v., hvilket kittlade kaptenen till en utomordentlig grad, ty han reste sig upp från soffan och gick fram och tillbaka på golvet med starka om icke just säkra steg, strök upp håret efter den tids mode, och stack den ena handen under västen, under det han allt emellanåt försäkrade, att den tidens ungdom bestod af kavaljerer, hvilka makligt kunde säga ”Sparto” till ungdomen nuförtiden. Och för att yttermera förstärka det intryck, som detta förklarande bordo göra på hans åhörare, öfversatte han detsamma på tyska:

Wir konnten bequem Sparzwei sagen; — verstets?

Wilhelm ropade leende, att han förstod det ganska väl, och tog sitt glas för att tömma resten, i det han klingade med kaptenen. Nu utbröt Felix:

Vid Freja, det liknar!

De andra kommo till för att beundra hans ritning. Kaptenen förklarade sig ögonblickligt vid Freja, det liknar!

beständigt en viss tillfredsställelse uti att tala tyska — dass man damals weitere Ärmeln so wie auch engere Schürtseln brauchten.

Damals, återtog Felix, wemmals?

Jh, als sie noch jung war.

Sie jung? utbröt Felix förvirrad och förargad; Gud bevare edert förstånd, herr kapten, men hon är ju ännu ett ungt barn; lika så ung som hon är vacker.

Der junge Mann ist besoffen. Sie ist ja alt und garstig anzusehen wie ein Pfefferbüchsen.

Emelie? for Felix rasande upp.

Wer schwatz über Emelie? nein ihre Muhme, die Justitieräthin.

Wilhelm log och upplyste kaptenen hvem Felix mente tekningen skulle föreställa. Han fann det ganska roligt, och skrattade så, att fönstren knarrade. Felix torkade förargad bort sin tekning; men var slutligen icke i sämre lynne, än att han dock efter kort tids förlopp, kunde göra sina vänner sällskap, och under mycken munterhet och tyskt snackande fingo de sina öfverrockar på och beslutade att vända hemåt.

Då de woro på gatan eriarade sig plötsligen kaptenen en mycket märkvärdig händelse, som för en 10 år sedan förefallit med en på hans gods varande mjölkpiga, som fick trellingar, och, efter att hafva underhållit sina åhörare med denna och åtskillige andra intresanta nolitser, angående hästinridning, hvartill den förra berättelsen syntes gifva honom en ypperlig anledning, framkom han oöfväntadt med ett förslag att flytta skyltar, en sysselsättning, som i hans ungdom var ansedd för mycket ändamålsenlig på denna tid af dygnet. Han måste emellertid återtaga denna proposition, på grund af de oöfverstigliga svårigheter, som industriens framgång och, framför allt, nutidens kolossala skyltar ställa i vägen för detta annars angenäma tidsfördrif; men plötsligt fick han en oemotståndlig lust till att slå in fensterrutor.

Die Fenster sollen eingeschlagen werden, sein, müssen.

Det var icke Wilhelm möjligt att förmå honom att uppgifva denna plan, isynnerhet då Felix understödde den, och syntes mycket hänryckt vid tanken på allt det spektakel och alla de väktare, som utförandet oundvikligt skulle framkalla. Emellertid lyckades det honom att få kaptenen till att berätta, huruledes det hade gått vid ett dylikt tillfälle, och då historien härom, utom det att den var mycket lång, tillika strålade i kaptenens minne, såsom något oändligt muntert, fick han ett anfall af sitt humoristiska skratt, som slutade

med en våldsam hosta; och, under berättelsen, skrattet och hostningen, fortsattes vägen till "Gammeltoiv", hvarest enligt hvad kaptenen förut hade sagt, hans son bodde. Men nu förekom den kinkiga frågan, att utfinna i hvilket hus det var; ty all den underrättelse kaptenen kunde lemna bestod i, att det skulle vara midtemot "Springvandet". De gingo därför runt om torget; men med undantag af rådhuset, som kaptenen ganska väl kände, syntes det honom, som alla de andra husen sågo ut som det de sökte, och att det var lika så möjligt, att hans son kunde bo i det ena som i det andra. Slutligen svor han under hjertligt skratt derpå, att han icke med fullkomlig säkerhet kunde uppgifva, om det var på "Gammeltoiv" eller "Kongens Nytoiv" som hans son bodde.

Tror ni då icke, det vore bäst, om ni gick hem med mig? frågade Wilhelm.

Jo, så min själ, gör jag så; kom lät oss skynda. Jag längtar förbannadt mycket efter en sup, och så vidt jag kan märka, börjar det och att småregna.

Ganska smått, sade Wilhelm och ruskade sig: det öste ned. De fingo nu hvarandra under armarne och upphunno snart, fast med temmeligen osäkra steg, Wilhelms boning, hvarest Felix tog afsked.

Wädret hade afkyllt det vilda i hans blod, lusten för spektakel och fönsterinslagning hade lagt sig och lemnat plats för mera erotiska känslor, hvilka yttrade sig sålunda, att han tog vägen åt det hus, hvarest fru St. Clair bodde. Här stannade han och njöt all den salighet som åskådandet af de murar, innanför hvilka våra tankars föremål sover, förmår, som bekant är, skänka ungdomlige älskare.

Innanföre blott en minut, utbröt han halfhögt i sin hänryckning, — och jag vore den lyckligaste människa på jorden.

Vi beklaga mycket att icke hafva äran af en intimare bekantskap med *le diable boiteux*, ty då skulle vi hafva bett honom visa oss, huru många äkta män, som kanske året förut gjort enahanda erotiska pilgrimsfärder, nu låg och missunnade den, som kunde vara utanför de murar, bakom hvilka hans äkta hälft sof den rättfärdiges sömn, i lugn öfvertygelse att hafva gjort sin svärmande älskare till den lyckligaste människa på jorden.

Det var icke utan betydliga svårigheter, som det lyckades Wilhelm att få kaptenen uppför trapporna; ty, oberäknadt de naturliga svårigheter, som en trappa, en mörk natt, framter för den, som kommer hem med vatten i stollarna", tillstötte här också den omständighet, att kaptenens lättörda själ begynnade starkt iatressera sig för det vackra könet, så att det förekom honom såsom en oandgänglig nödvändighet att anställa grundlige undersökningar i hvarje riktning af de åtskillige väningar, som de passerade. Och då de slutligen hade kommit i Wilhelms rum, syntes det blifva svårast att förmå kaptenen till stillhet, ty han förklarade, under de förskräckligaste eder, att han icke ville gå i säng, men deremot hafva något att dricka, och sedan gå ut igen, helst på en "Dandsebod". Wilhelm lät sig emellertid häraf icke störa utan pratade vänligt med honom, under det han skilde honom vid det ena klädesplagget efter det andra, och slutligen nästan med våld lade honom i sängen. Dock knappt hade kaptenens hufvud rört vid putorne, förr än långdragna nästorer förkunnade att han öfverlemnadt sig i Morphei armar.

Wilhelm gick in i det andra rummet, kastade sig på soffan och försökte att sofva; men det ville icke lyckas. Han hade varit så sysselsatt med kaptenen och Felix, att han först nu märkte, att det icke skulle hafva skadat honom att han druckit något mindre. Sofva kunde han icke; blodet slog revej i hans ådror och hans tankar foro som ljungeldar genom hufvudet. Tankarne samlade sig snart i den känsla, att han frös, och kände otrefnad i det kalla rummet och de våta kläderna, men också att han innanför den dörren som icke var läst, men som han hittills hade respekterat, för att sedermera kanske blifva gäckad, — att han innanför denna dörr —

Den gick upp, och Augusta visade sig, men stannade på dörrtröskeln, sedan hon med en blick öfvertygat sig om sammanhanget.

Tillgif, sade hon med nedslagna ögon, jag hörde att Ni rörde på Er, och jag fruktade att Ni var sjuk.

Sjuk? Nej, jag är rask. Jag finner mig just oändligt väl, utom det att här är så kallt. Han förklarade med få ord, hvarföre han icke var i säng.

(Forts.)

Lord Byrons bildstod af Thorvaldsen.

Lord Byrons bildstod af Thorvaldsen.

Sedan detta konstverk, som en lång tid var aldeles bortglömdt, hade legat öfver tolf år som oförtullad vara i Londondockens käl-

lare, på grund af att anglikanska kyrkans högvördigheter icke ville tillåta dess uppställande bland minnesstoderna öfver andra stora diktare och statsmän, har det slutligen funnit en plats i Trinity-Colleges bibliotek i Cambridge, der det i November månad 1846 uppställdes utan all ceremoni. Hvem som med

konstnärblick betraktar denna bildstod, skall icke finna sig sviken i sina förväntningar. Såsom framställning af en poet och isynnerhet en sådan poet, så är det ett skönt attänkt och om genial uppfattning vittnande verk.

Bildstoden framställer en målning, som sedd från hvilken synpunkt som helst, väcker lika mycket romantiska som klassiska minnen. Barden sitter på en ruin, som tillhört ett gammalt tempel, och hans fot hvilar på det afbrutna skaftet af en omstörtat pelare. De uthuggna ziraterna på det söndrige fragmentet, som synbart skall tillhöra sjelfva stenen, äro valda med den största skicklighet såsom diktarens attributer, hvilka till höger framställa Athenes ugla och till venster Apollos lyra. I venstra handen håller poeten en bok med påskrift "Childe Harold"; den höjda hakan vidrörer lätt en griffel, som han håller i andra handen. Det något uppåt rigtade hufvudet vänder sig öfver högre skuldran, ögonen äro rigtade mot höjden, dock utan någon dramatisk eller bestämdt uttalande entusiasm. Blicken och ställningen äro begge den naturlige och tvånglöse tankarnes uttryck. Skönheten af diktarens hand och handled äfvensom halsens mjuka former och ansigtets undre del äro beundransvärdt återgifna; dock i ansigtet ligger något mer än blott eftertänkande, — något oändligt svärmodigt och rörande, hvilket enligt vår åsigt hör till de härligaste egendomligheterna vid detta konstverk.

Öfra delen af ansigtet berättar en hel historia full af sorg och bekymmer och en skugga, som kommer från det inre, gifver dragen, hvilka i deras materiella framställning uppenbarligt äro ungdomliga, något åldrigt. Klädseln består af en riddrägt jemte en löst deröfver kastad mantel, hvars fyltiga veck har tjent bildhuggaren till kompositionens och reliefens utveckling.